

PRESENTACIÓ

Coincidint amb el nostre cinquè aniversari, ens presentem amb un canvi d'imatge perquè creiem que la renovació sempre és necessària. També, per primera vegada, aprofitem el petit espai de la presentació de cada número per convidar-vos a reflexionar, concretament al voltant de la radiografia de la situació lingüística al sector judicial, jurídic i docent que presenten les conclusions de la IV Jornada de la Comissió Interuniversitària de Llenguatge Administratiu i Jurídic, que va tenir lloc a la Universitat de Girona el dia 18 de setembre de 2003 i que publiquem íntegrament en aquest número: si és cert que l'Administració de justícia permet l'ús del català, que els advocats i les advocades tenen recursos suficients per treballar en aquesta llengua i que la llengua de la docència universitària no és un factor essencial que determini la tria de la llengua en l'exercici de la professió, per què, encara, la presència del català en aquest sector professional és tan escassa? A qui n'hem d'atribuir la responsabilitat?

És gairebé segur que es tracta, com passa sovint, d'una responsabilitat, tant a nivell col·lectiu com a nivell personal, compartida. Caldrà, si és així, que sigui assumida per tothom si volem que l'esforç conjunt algun dia doni els fruits que esperem.

D'INTERÈS

DRET LINGÜÍSTIC

VERNET, J. (coord.); PONS, E.; POU, A.; SOLÉ, J. R.; PLA, A. M. Tarragona: Universitat Rovira i Virgili, Cossetània Edicions, 2003.

Aquest llibre és obra d'un grup de professors que fa anys que es dediquen a les qüestions relatives al dret lingüístic. Està dividit en dos grans blocs. La primera part tracta de les bases del dret lingüístic, del dret comparat, del règim juridicolingüístic internacional i europeu, dels conceptes de dret lingüístic, i dels drets i deures lingüístics des d'una perspectiva general. La segona part es refereix a àmbits de regulació més específics, relatius a Catalunya, com ara administracions públiques, ensenyament, funció pública, toponímia i antroponímia, etc. Es pot trobar, entre d'altres llocs, a la Llibreria de la Generalitat.

MANUAL DE LLENGUATGE JUDICIAL

Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia i Interior, 2003

Aquest manual s'adreça bàsicament al personal judicial i pretén ser una eina vàlida i eficaç a l'hora de redactar els documents d'aquest àmbit. Hi trobem recomanacions estilístiques que s'han de tenir en compte en la redacció judicial, les qüestions gramaticals que generen més errades en els documents i un vocabulari de dubtes. Així mateix, s'hi recullen els documents judicials més usuals, amb la definició corresponent, el marc legal, les peculiaritats de redacció i l'estructura. També es pot trobar, entre d'altres llocs, a la Llibreria de la Generalitat.

CERCADOR DEL BOE EN CATALÀ

http://www.boe.es/g/cat/bases_datos/suplementos.php

El suplement del BOE en català ja es poden consultar a Internet en format PDF i usant un cercador.

El contingut del BOE sempre es publica primer en castellà. No obstant això, en virtut del Reial decret 489/1997, de 14 d'abril, les disposicions generals amb forma de llei, reial decret llei i reial decret legislatiu, una vegada sancionades pel Rei i publicades en castellà al Butlletí Oficial de l'Estat, també es poden publicar en les altres llengües oficials de les diferents comunitats autònomes.

D'acord amb això, s'han signat convenis de col·laboració entre el Govern de la Nació i diversos governs autonòmics. Mitjançant aquests convenis, el Butlletí Oficial de l'Estat publica en llengua catalana, gallega i valenciana aquest tipus de normes i també altres disposicions de caràcter general.

Aquestes traduccions es materialitzen en suplementos en català, en galleg i en valencià.

Cal destacar, però, que aquestes traduccions només representen una petita part dels continguts publicats pel BOE. Les cerques realitzades en aquests suplementos sempre es limiten a termes en aquestes llengües i als continguts que s'hi publiquen.

MANIFEST A FAVOR DEL DRET CIVIL CATALÀ

<http://www.manifestdretcivil.org>

Darrerament, el Govern de l'Estat ha interposat un recurs d'inconstitucionalitat contra la Primera llei del Codi civil de Catalunya. La comunitat jurídica catalana ha mostrat el seu rebuig a aquest plantejament reduccionista de la competència exclusiva en matèria de dret civil que té Catalunya.

La Comissió de Juristes per a la Defensa del Dret Civil Català ha elaborat un manifest en defensa del dret civil català. Podeu adherir-vos-hi a través de la pàgina web que us indiquem.

També hi trobareu el text de la Primera llei del Codi civil de Catalunya, el recurs d'inconstitucionalitat presentat pel Govern de l'Estat i les al·legacions que ha presentat la Generalitat de Catalunya a aquest recurs.

Addenda

INFORMACIÓ LINGÜÍSTICA DE L'ÀMBIT JURÍDIC I JUDICIAL DE LES COMARQUES DE GIRONA

NÚMERO 9
GENER 2004

Girona, Figueres, Blanes: formació per a advocats i advocades

Durant el primer trimestre de 2004 el Col·legi d'Advocats de Girona, amb la col·laboració de la Secretaria de Política Lingüística i del Consorci per a la Normalització Lingüística, oferiran als advocats i personal de despatxos un curs intensiu de nivell de suficiència (S3), equivalent al nivell C de la Secretaria de Política Lingüística, d'una durada de 45 hores, a la població de Blanes. D'altra banda, el Col·legi d'Advocats de Figueres també té intenció d'organitzar un curs del mateix nivell i característiques semblants. Els calendaris i horaris de tots dos cursos encara s'han de concretar, però les persones interessades poden informar-se'n a les seues dels respectius col·legis (CAG: 972 21 02 08 -demaneu per Georgina- i CAF: 972 51 34 68).

A banda de la formació que organitzen els col·legis professionals, la Delegació del Gironès d'Òmnium Cultural, amb la col·laboració de la Secretaria de Política Lingüística, ofereix, com altres anys, un curs de llenguatge jurídic (divendres a la tarda), de preparació del certificat oficial de la Secretaria de Política Lingüística, i un altre de traducció jurídica, de preparació de la prova de traducció castellà-català/català-castellà del Certificat de traducció i interpretació jurades de la mateixa Secretaria (dijous a la tarda). Tots dos cursos començaran el mes de febrer. Podeu informar-vos-en al telèfon d'Òmnium Cultural 972 20 62 13, a partir de les 5 de la tarda. Finalment, volem informar-vos sobre les properes inscripcions per obtenir aquests darrers certificats. Pel que fa al Certificat de coneixements de llenguatge jurídic, prova a què poden presentar-se tant les persones que han seguit un curs com les que no ho han fet, sempre que estiguin en possessió del nivell C de català o d'un certificat equivalent, només es convoca un cop a l'any (en la convocatòria d'estiu). La preinscripció es pot fer des del dia 2 fins al dia 6 de febrer, per telèfon -al 902 01 23 45-, per Internet -<http://www.cat365.net>- o presencialment -als Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat, c. dels Ciutadans, núm. 18-. Pel que fa a les proves per a l'obtenció del Certificat de traducció i interpretació jurades, es convocaran cap al mes de maig a través del DOGC. Per a més informació, podeu telefonar al 972 22 54 17 o enviar un correu electrònic a l'adreça dgpl_girona.cultura@gencat.net.

Ara, vosaltres

La creació de parelles lingüístiques, en què un parlant del català i un alumne disposat a reforçar l'aprenentatge fet a l'aula comparteixen unes hores de conversa, va néixer de la dinàmica interna dels cursos de català i de l'acolliment d'estudiants estrangers universitaris. Aquesta iniciativa, que es va articular inicialment mitjançant un conveni entre el Consorci per a la Normalització Lingüística i Òmnium Cultural, ha anat a més i en aquests moments aplega la voluntat de moltes entitats d'arreu de Catalunya, i ha culminat en la campanya "Voluntaris per la llengua", impulsada pel Departament de Cultura, l'Institut Català del Voluntariat i la Secretaria per a la Immigració, a més de pel Consorci.

"Voluntaris per la llengua" és, doncs, el projecte de participació lingüística que té per objectiu posar en contacte voluntaris que vulguin destinar un mínim de 10 hores a conversar en català amb alumnes de cursos de català o altres persones que necessiten reforçar l'aprenentatge oral de la llengua catalana. A més de poder practicar la llengua al carrer, a aquestes persones els va bé tenir una ajuda a l'hora de superar la possible inseguretats que provoca l'aprenentatge d'una nova llengua.

Amb aquesta iniciativa, a més de facilitar als alumnes un interlocutor per poder conversar en català, es vol incidir en els hàbits lingüístics dels catalanoparlants i consolidar la idea que el català és i ha de ser llengua d'acollida.

Per ser voluntari cal que ompliu l'imprès electrònic que trobareu al web de l'Institut Català del Voluntariat, a l'adreça següent: <http://www.voluntariat.org/scripts/cat/llengua/altaVoluntari.html>. Per ser aprenent cal que ompliu un altre imprès electrònic que trobareu al mateix web: <http://www.voluntariat.org/scripts/cat/llengua/altaAprenent.html>.

Jornada a la UdG sobre l'ús del català a la justícia: conclusions

Reproduïm tot seguit el text íntegre de les conclusions obtingudes en la IV Jornada de la Comissió Interuniversitària de Llenguatge Administratiu i Jurídic, que va tenir lloc a la Universitat de Girona el 18 de setembre. El relator va ser Xavier Arbós, catedràtic de dret constitucional de la UdG.

1. Del marc legal

Constatem que ara ja és possible treballar en català en l'àmbit jurídic i judicial, però que s'hi treballa menys del que es podria.

Causes:

El marc legal restrictiu que fa que els coneixements de català no siguin un requisit per accedir a la judicatura, sinó un mèrit, provoca una mobilitat en el sector judicial superior a la que seria desitjable.

Proposta:

La introducció del requisit de permanència perimetria que els magistrats interessats a quedar-se a Catalunya haguessin d'acreditar en un termini prefixat uns coneixements de català.

2. De la pràctica jurídica

No s'observa en l'àmbit jurídic una política generalitzada d'oposició a l'ús de la llengua catalana, tot i que encara es pot parlar de casos concrets, com ara la possible dilació en l'avenç dels procediments que pot representar en algun cas la tria de la llengua catalana, o bé la petició expressa d'ús del castellà per part d'alguns magistrats en els judicis orals.

Causes:

S'han creat des de l'Administració les condicions necessàries per fer possible que l'activitat professional en l'àmbit jurídic es desenvolupi normalment en català, però les voluntats individuals de tots els agents implicats són un factor determinant perquè això sigui possible.

Proposta:

Més del 80% dels magistrats poden acreditar alguna certificació lingüística, però aquesta dada no s'adiu amb el percentatge de judicis orals en català (49 % en el cas de les oficines judicials inscrites al Pla pilot de funcionament en català). El Pla pilot ha permès que molts jutjats tinguin disponibilitat per treballar en català però només el 27% dels escrits que hi entren es presenten en aquesta llengua. Cal conscienciar els professionals de l'àmbit jurídic, perquè ha caigut el mite que no es pot treballar en català: ara només depèn de la voluntat de cadascú.

3. De la docència

La llengua de la docència no es percep com un factor essencial que determini la tria de llengua en l'exercici professional.

Causes:

Tenim experiències de juristes i advocats que treballen en català malgrat haver rebut tota la formació universitària en castellà, tot i que això els ha suposat un sobre esforç.

Proposta:

Cal facilitar la visibilitat i la viabilitat del català com a llengua de treball en l'exercici professional del dret, i la docència en català hi pot ajudar.

L'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia

El passat dia 18 de desembre es va constituir, a la seu barcelonina del Palau Dalmau, una nova associació denominada Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia (<http://juridica.org/juristesperlengua>). Va ser un acte fundacional en el qual ens vàrem reunir advocats, professors universitaris, funcionaris de l'Administració de justícia i jutges per donar vida a una nova voluntat col·lectiva de sumar esforços per defensar l'ús de la llengua catalana en l'àmbit de l'Administració pública i de justícia. Vam elegir, per unanimitat, l'advocat Francesc Casares perquè la representés com a president.

A més de l'objectiu fonamental que ja hem expressat, l'Associació vol promoure activitats de tota mena en relació amb la formació, la divulgació i la informació del dret d'ús de la llengua pròpia. També vol denunciar la vulneració dels drets lingüístics quan es produeixen i formular les accions legals que corresponguin. La coordinació amb altres entitats de diferents territoris que persegueixin objectius similars es troba dins l'horitzó de la nova Associació.

El grup de jutges que formem el Fòrum Usatges ens hi hem incorporat com a secció fundacional.

Un cop fet l'acte fundacional, cal ara la difusió màxima del seu naixement perquè totes aquelles persones pertanyents a professions vinculades al món del dret o a l'Administració de justícia s'hi sumin.

Hem assolit la fita de reunir en una sola Associació tots aquells i aquelles que des del seu àmbit professional s'han sentit compromesos a fer normal en l'àmbit jurídic i judicial allò que és normal en altres àmbits de la nostra societat i, en especial, al carrer. Sembla estrany que costi tant que sigui així en el nostre àmbit, però la realitat és com és i el que cal són iniciatives com aquesta perquè fem possible que en un escenari (el més proper possible) ja no calguin.

Carles Cruz Moratones
Magistrat

Noves eines per als advocats i advocades: més traducció automàtica gratuïta i nou CD-ROM de formularis jurídics

Fa temps que el Servei Lingüístic del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya, amb el suport de la Direcció General de Política Lingüística, ofereix gratuïtament els serveis de traducció automàtica català-castellà i castellà-català als advocats i advocades catalans i de les Illes inscrites al Programa per a la normalització lingüística de despatxos d'advocats (a Catalunya ja en són cap a 6.000, més de 500 dels quals pertanyen als col·legis de Girona i Figueres). Recentment s'ha afegit a aquest servei la traducció automàtica anglès-català i català-anglès de Compendium-Incyta, també a través del lloc web de la Comissió de Llengua Catalana del CICAC (http://www.cicac.org/newhtml/index_ling.htm). És gratuït i confidencial, està disponible 24 hores al dia i el document traduït es lliura immediatament des de la mateixa pàgina web (no cal esperar la tramesa del resultat per correu electrònic).

D'altra banda, el Servei Lingüístic del CICAC ha actualitzat el CD-ROM de *Formularis jurídics*, que ha millorat tècnicament i des del punt de vista del disseny respecte de les anteriors edicions. Se n'han editat 26.000 unitats, de les quals 3.000 aniran destinades a les Illes Balears. Per a aquesta edició, l'Editorial Deusto ha posat gratuïtament a disposició del CICAC els seus formularis, el CICAC ha triat els de més interès i, un cop traduïts al català, s'han inclòs al CD-ROM (les traduccions han estat facilitades a l'Editorial Deusto perquè pugui fer-ne ús). També s'hi ha incorporat, en format PDF, tota la col·lecció *Textos Legislatius* editada pel Parlament de Catalunya. També podeu accedir als *Formularis jurídics* a través del web del CICAC.

Coordinació:

Secretaria de Política Lingüística, CNL de Girona i ENL dels Jutjats de Girona

Secretaria:

Secretaria de Política Lingüística
C/ Ciutadans, 18 – 17004 Girona
Tel.: 972 22 54 17 – Fax: 972 22 54 09
A/e: dgpl_girona.cultura@gencat.net

Organismes que participen en l'Addenda:

Col·legi d'Advocats de Figueres, Col·legi d'Advocats de Girona, Col·legi de Notaris de Catalunya, Col·legi de Procuradors de Girona, Deganat Autònom dels Registradors de la Propietat i Mercantils de Catalunya, Centre de Normalització Lingüística de Girona (Consorci per a la Normalització Lingüística), Departament de Justícia (DT de Girona), Secretaria de Política Lingüística, Jutjats de Girona, Universitat de Girona i Centre Associat de la UNED de Girona.

Aquest número s'edita gràcies al suport del Col·legi de Notaris de Catalunya.

Impressió: Palahi, AG – Dip. leg.: Gi. 65-99
Nre. d'exemplars: 2.000